

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Освітня програма	20558 Аналітика суспільних процесів
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	033 Філософія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

05.04.2024 р.

Справа № 0398/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,

Афанасьєва Людмила Василівна,

Філоненко Наталія Георгіївна,

Філатова Оксана Степанівна,

Федик Тамара Олександрівна,

Соколовський Олег Леонідович,

Романенко Олена Віталіївна,

Луцак Світлана Миколаївна,

Кравченко Олександр Васильович,

Корновенко Сергій Валерійович,

Гудманян Артур Грантович,

Виткалов Сергій Володимирович,

Бутченко Тарас Іванович,

Бондаренко Олександр Сергійович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	20558
Назва ОП	Аналітика суспільних процесів
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	033 Філософія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 14, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Матеріали акредитаційної справи підтверджують висновок ЕГ про те, що ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

У звіті ЕГ належно обґрунтовано, що цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін: наявні кейси пропозицій здобувачів на етапі створення ОП; представників місцевого самоврядування, академічної сфери які внесли пропозиції щодо цілей і ПРН. Врахований досвід вітчизняних та закордонних ЗВО

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР погоджується із висновком ЕГ, що цілі ОП і ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого і регіонального контексту та з урахуванням досвіду аналогічних українських (КНУ ім. Т.Шевченка, НУ «КМА», НПУ ім. М.Драгоманов, МДПУ ім.Б.Хмельницького) і закордонних (ГПУ ім. Я.Длугоша, м. Ченстохова (Польща), Остравський університет (Чехія) ОП. ОП забезпечує всі РН, визначені у стандарті 033 Філософія, ГЕР вважає позитивною практикою додатково введені РН: ПРН 19 Вміти використовувати інформаційні, комунікаційні, соціально-політичні й PR- технології для вирішення практичних завдань у різних суспільних сферах та здійснювати їх аналіз у професійній діяльності. ПРН 20 Розуміти сучасні економічні процеси, аналізувати і прогнозувати ринкові явища на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок та вміти розробляти й підтримувати інноваційні проекти, стартапи. ПРН 21 Вміти передбачати й оцінювати вплив зовнішніх і внутрішніх факторів та управлінських рішень на результативність діяльності організації; вирізняти маркетингові технології при плануванні діяльності та розробці стратегій розвитку підприємства чи установи. ПРН 22 Знати нормативну суспільно-політичну й економічну теорію, їх прикладний та порівняльний аспекти; використовувати понятійно-категоріальний та аналітично-дослідницький апарат сучасної світової суспільної думки.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ГЕР погоджується із висновком ЕГ, що ОП передбачає досягнення усіх ПРН, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 033 «Філософія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства та відповідного стандарту вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Перелік освітніх компонентів має послідовний характер. Зміст ОП має чітку структуру, ОК, включені в ОП в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Зміст силабусів відповідає встановленій структурно-логічній схемі підготовки та матрицям, але структурно-логічна схема ОП потребує удосконалення шляхом відображення взаємозв'язків між ОК.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР погоджується з висновками ЕГ, що зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Проте ОП не містить практично жодного освітнього компонента, обов'язкового чи вибіркового, який мав би чітко виражений специфічний регіональний контекст та був привабливим для потенційних роботодавців.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП «Аналітика суспільних процесів» реалізує індивідуальну освітню траєкторію насамперед через вибіркові ОК, що становлять 68 кредитів ЄКТС (28 % від загальної кількості), а також через представлену можливість вибору здобувачами наукових керівників, тем курсових робіт, випускового кваліфікаційного дослідження, академічну мобільність, неформальну та інформальну освіту. Відповідно до «Положення про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором», здобувачі можуть обрати ВК як з обраної ОП, так і з інших ОП різних освітніх рівнів. Вважаємо позитивною практикою, що здобувачі мають змогу впливати на формування переліку ВК (Пр. №4 від 24.03.2020 р.; здобувачі підтвердили на зустрічі з ЕГ).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ГЕР погоджується з висновками ЕГ, що ОП та НП передбачають практичну підготовку здобувачів, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Проте, відповідно до звіту ЕГ, опрацьованих документів, ГЕР також дійшло висновку про необхідність збільшення баз практик, які б забезпечували потреби здобувачів ОП. ГЕР погоджується з ЕГ й також вважає, що структура та зміст силабусів потребує уточнення (конкретизувати, деталізувати і чітко визначити завдання в силабусах і РП, які здобувач має виконати під час проходження практики на відповідній базі).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ГЕР погоджується з детальним обґрунтуванням і висновками ЕГ в тому, що ОП передбачає різноманітні форми набуття здобувачами соціальних навичок, які відповідають заявленим цілям ОП. Позитивною практикою набуття здобувачами м'яких соціальних навичок ЕГ вважає залучення здобувачів до участі у роботі проблемної групи «Cogito» та інформаційно-аналітичної платформи «Фокус», де здобувачі розглядають актуальні філософські та суспільні питання, розвивають вміння комунікувати, критично мислити, вести діалоги, дискутувати, працювати в команді, демонструвати толерантність тощо.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, що обсяг ОПП та її окремих освітніх компонентів згідно з навчальним планом відбиває фактичне навантаження здобувачів і є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання, а саме: співвідношення аудиторного навантаження до самостійної роботи від загальної кількості годин складає: 7200 год. (100%) – загальний обсяг, 2418 (34%) – аудиторне навантаження, 4782 (66%) – самостійна робота (відповідно до «Положенням про організацію освітнього процесу»). ГЕР так само як ЕГ, погоджується щодо недосконалості форми та змісту силабусів: «узагальнений шаблонний та формалізований стиль подачі інформації в РП і силабусах». Потребує посилення інформаційна робота зі здобувачами освіти на початку кожного навчального семестру щодо розуміння критеріїв оцінювання ОК (за результатами опитування 18,8 % здобувачів зазначають, що їм важко відповісти щодо зрозумілості критеріїв оцінювання ОК.).

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма освіти не передбачена ОПП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з висновками ЕГ, щодо чіткості і зрозумілості правил прийому на навчання за ОП, правила не містять дискримінаційних положень і оприлюднені у вільному доступі.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання за освітньо-професійною програмою «Аналітика суспільних процесів» створені відповідно до чинного законодавства. ГЕР погоджується з ЕГ, що правила прийому на ОПП враховують особливості даної програми через розгляд мотиваційних листів, де враховується мотивація до навчання абітурієнта саме за цією ОП.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Для здобувачів ОП розроблені чіткі й зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Правила регулюються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів, Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ТНПУ ім. В. Гнатюка та іншими нормативними документами ЗВО. ЗО ознайомлені з правилами визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, та з відповідними Положеннями.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблено та діє «Положення про визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті». Проте, досвіду перерахування на зазначеній ОПП не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання. Інформація подається у формі силабусів, які доступні на офіційній сторінці кафедри. На сайті університету представлений перелік вибіркових дисциплін як за університетським каталогом так і в межах ОП. Загалом, форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Позитивним є застосування НПП різних методів і прийомів проведення навчально-пізнавальної діяльності з використанням проблемно-орієнтованого навчання й самонавчання, методів проблемного викладу і дослідницького навчання, інтерактивних методів. ГЕР погоджується з ЕГ щодо підсилення мовної компоненти та запровадження викладання певних ОК іноземною мовою.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

ГЕР погоджується з обґрунтованістю висновків ЕГ про своєчасне надання доступної і зрозумілої інформації щодо цілей, змісту та ПРН учасникам освітнього процесу. Водночас, недоліком є недостатність інформації в силабусах щодо змісту ОК та форм, методів, критеріїв оцінювання.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, щодо забезпечення ЗВО поєднання навчання і досліджень відповідно до цілей ОП. Зокрема, через участь у роботі проблемних груп «Cogito» та «Фокус», конкурсах наукових робіт, щорічних університетських наукових студентських конференціях ТНПУ у рамках «Днів науки», наукових конференціях кафедри філософії та суспільних наук «Ціннісні орієнтири в сучасному світі: теоретичний аналіз та практичний досвід», під час проходження науково-дослідної практики, написанні кваліфікаційної роботи тощо. Виступи здобувачів на конференціях пов'язані з проблематикою бакалаврських досліджень та корелюють з цілями ОП.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ГЕР вважає, що НПП систематично оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик, зокрема і власних публікацій, у відповідній галузі, а систематичне стажування НПП дозволяє їм активно впроваджувати інноваційні позитивні практики під час реалізації ОП. Аналіз силабусів і робочих програм ОК дозволяє констатувати наявність рекомендованої сучасної української і закордонної літератури, наукових і науково-методичних розробок НПП у змісті ОК. ГЕР погоджується з висновком ЕГ, та вважає позитивною практикою кореляцію профілю та фокусу ОП «Аналітика суспільних процесів» з темою НДР кафедри.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, що навчання, викладання та наукові дослідження на ОП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. У ЗВО наявні діючі програми академічної мобільності, партнерські зв'язки з закордонними ЗВО, на ОП є приклади академічної мобільності НПП і здобувачів. ЗВО забезпечує доступ учасників освітнього процесу до міжнародних інформаційних ресурсів: Scopus та Web of Science. Аналіз рекомендованої літератури силабусів і РП дозволяє зробити висновок про те, що здобувачів ознайомлюють зі світовими здобутками у галузі філософії. ГЕР вважає перспективним напрямком розвитку ОП залученість НПП та здобувачів освіти до участі в міжнародних наукових проєктах та програмах академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів

навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

У ЗВО функціонує доступна й прозора нормативна база, що регламентує форми контрольних заходів, критерії оцінювання, форми атестації. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів відображені у силабусах і робочих програмах. ГЕР погоджується з ЕГ, що в силабусах і РП не чітко визначені форми роботи здобувачів, форми контрольних заходів і критерії їх оцінювання в межах ОК.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 033 «Філософія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачає здійснення атестації здобувачів вищої освіти у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи. Атестація за ОПП «Аналітика суспільних процесів» відбувається у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з фахових дисциплін та публічного захисту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи з філософії. Таким чином форми атестації відповідають вимогам стандарту.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів ЗВО регулюється низкою нормативних документів ЗВО. Правила проведення контрольних заходів, порядок оскарження їхніх результатів і їх повторного проходження за ОП, є чіткими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу, а також доступними для ознайомлення. ЗО мають достатній рівень обізнаності з порядком оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Конфліктних ситуацій з цих питань на ОПП «Аналітика суспільних процесів» не було.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ГЕР погоджується з обґрунтованим висновком ЕГ щодо сформованого високого рівня культури академічної доброчесності в ТНПУ імені Володимира Гнатюка: університетом визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури академічної доброчесності, («Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти ТНПУ», «Положення про запобігання і виявлення академічного плагіату та інших видів академічної нечесності у навчально-методичній та науково-дослідній роботі працівників», «Кодекс корпоративної культури», «Кодекс академічної доброчесності» та інші), що послідовно дотримуються усіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОПП «Аналітика суспільних процесів». ЗВО ініціює проведення систематичних заходів з популяризації академічної доброчесності та застосовує відповідні технологічні засоби як інструменти протидії її порушенням (Strike Plagiarism, Unicheck, Etxt Antiplagiat), має договір з ТОВ «Плагіат». ГЕР не погоджується з висновком ЕГ щодо обов'язкового розміщення кваліфікаційних робіт здобувачів у відкритому доступі, адже стандарт ВО (Наказ МОН України №370 від 04.03.2020 року) не передбачає такої процедури.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується з обґрунтованими висновками ЕГ, що академічна та професійна кваліфікація викладачів задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та ПРН. Позитивними практиками є рівень професійної активності НПП, які пройшли стажування у вітчизняних та закордонних ЗВО; публікуються в журналах, що індексуються в наукометричних базах Scopus/WoS та мають активні профілі в ORCID, Researcher ID, Google Scholar.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного добору викладачів на заміщення вакантних посад визначається Порядком проведення конкурсу при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів), ухвалений Вченою радою ТНПУ. ГЕР погоджується з висновком ЕГ, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, зорієнтованими на оцінку професіоналізму, наукової роботи, особистісних та викладацьких якостей претендентів які дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ГЕР погоджується з висновками ЕГ щодо залученості постійних й потенційних роботодавців до організації і реалізації освітнього процесу у ЗВО. Проте ГЕР звертає увагу на посилення практичної складової ОП і з залученням більш широкого кола роботодавців та стейкхолдерів.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ГЕР погоджується з висновками ЕГ щодо залученості до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Позитивною є практика систематичного залучення до викладання на умовах сумісництва професорів вітчизняних та закордонних ВНЗ (професор Стамбульського університету Ільхама Мірака), діяльність «Клубу успішних людей», куди запрошуються представники органів влади, політики, громадські діячі (для ОП: В.Бігун., М.Мариневич, В.Веряскін). ГЕР погоджується з висновком ЕГ, що до освітнього процесу не в повній мірі залучаються професіонали-практики та успішні випускники даної ОП.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

В ТНПУ діє Положення про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників. Академічний персонал, залучений до реалізації ОПП, систематично проходить підвищення кваліфікації (стажування) як в Україні, так і за її межами. Висновки ЕГ є обґрунтованими щодо сприяння ЗВО професійному розвитку НПП через власну Програму професійного розвитку викладачів ТНПУ на 2023-2024 н.р. та функціонування Центру професійного розвитку та лідерства.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо наявності у ЗВО системного матеріального і морального заохочення НПП, системи рейтингування НПП, що сприяють розвитку викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується з обґрунтованістю висновків ЕГ, що фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП сприяють досягненню визначених ОП цілей та ПР. Взірцевою практикою ГЕР вважає доступність кожного навчального корпусу для осіб з особливими потребами.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ГЕР погоджується з обґрунтованістю висновків ЕГ, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Висновки ЕГ щодо безпечності освітнього середовища для життя і здоров'я здобувачів та його оптимальності для задоволення потреб і інтересів здобувачів обґрунтовані. Взірцевою практикою вважаємо роботу Психологічної служби ТНПУ, яка регулярно проводить заходи для підтримки психічного здоров'я усіх учасників освітнього процесу. Для людей з вадами зору присутні помітки, як потрапити в укриття при сигналі повітряної тривоги чи загрози ракетного удару та встановлені вказівники з шрифтом Брайля; наявні пандуси та кнопки виклики допомоги (в разі потреби).

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ГЕР погоджується з обґрунтованістю висновків ЕГ, ЗВО на високому рівні забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів ОП, особливо під час війни.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР та ЕГ відмічають як позитивну практику створення умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами у ЗВО. Завдяки заходам, що реалізуються у ЗВО створено інклюзивне середовище, яке надає особам з особливими освітніми потребами можливість отримати якісну освіту нарівні з іншими здобувачами. Взірцевою є практика створення Інклюзивно-ресурсного центру, який розробив «Паспорт інклюзивного середовища університету та міста».

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується з обґрунтованістю висновків ЕГ, у ЗВО сформована чітка й зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, як є доступною для учасників освітнього процесу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ГЕР погоджується з обґрунтованими висновками ЕГ, що ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Окреслені процедури в університеті регламентуються «Положенням про розроблення і супроводження освітніх програм у ТНПУ», «Положенням про організацію освітнього процесу», «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти». Позитивною практикою є запровадження прозорого механізму формування, моніторингу і корекції освітніх програм, що сприяє внутрішньому забезпеченню якості освіти (розміщений на сайті ЗВО).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР погоджується з обґрунтованістю висновків ЕГ, що здобувачі безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та процедур забезпечення її якості. Здобувачі є членами робочих груп та регулярно проходять анкетування, що дозволяє враховувати пропозиції та вносити зміни в ОП (як приклад: збільшено обсяг кредитів в ОК «Іноземна мова», змінені деякі освітні компоненти та розширено переліки дисциплін вільного вибору студента).

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, що роботодавці системно залучені до процесу періодичного перегляду ОП, до інших процедур забезпечення її якості як партнери та надають рекомендації щодо її вдосконалення шляхом опитування, участі в Програмній раді й у засіданнях, присвячених обговоренню пропозицій і зауважень до ОП. Позитивною практикою ЗВО є розміщення результатів опитування роботодавців на сайті ТНПУ.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

ГЕР погоджується з обґрунтованими висновками ЕГ, що у ЗВО існує системна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується з обґрунтованістю висновків ЕГ, що система забезпечення якості ЗВО вчасно реагує на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП. Завдяки регулярним моніторингам (опитування, експертиза документації, тісна комунікація, збір рекомендацій тощо) групі забезпечення вдається вчасно реагувати на виявлені недоліки в ОП і процесі її реалізації.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЗВО регулює процес зовнішнього забезпечення якості вищої освіти «Положенням про організацію освітнього процесу». ГЕР погоджується з обґрунтованістю висновків ЕГ, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду ОП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР погоджується з обґрунтованістю висновків ЕГ, що в академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за нею. Позитивною практикою є використання «Інституційної моделі системи управління якістю освітньої діяльності».

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У звіті ЕГ належно обґрунтовано відповідність за підкритерієм, ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, вони є доступними для учасників освітнього процесу та їх послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Зазначені у звіті ЕГ позитивні практики ГЕР вважає такими, що відповідає критерію та є типовими й не містить взірцевих/інноваційних практик. В обґрунтуванні рівня відповідності ЕГ оцінює його, як такий, який відповідає рівню В.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ГЕР погоджується з обґрунтуваннями ЕГ: на офіційному сайті ЗВО оприлюднено перелік пропозицій до змін ОП після завершення процесу громадських обговорень.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР погоджується з обґрунтуваннями ЕГ, що ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному сайті точну та достовірну інформацію про ОП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та ОК) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої

освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

ГЕР підтримує рекомендації ЕГ, й також рекомендує для розширення можливостей працевлаштування та дієвого партнерства налагодити системну співпрацю з потенційними стейкхолдерами та працедавцями.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

При наступному перегляді ОП вдосконалити структурно-логічну схему шляхом відображення в ній логіки взаємозв'язків ОК. До початку 2024-2025 навчального року переглянути та розширити перелік баз практик, які б забезпечували потреби здобувачів ОП. До початку 2024-2025 навчального року уточнити структуру та зміст силабусів: конкретизувати, деталізувати й чітко визначити завдання в силабусах. Систематично на початку кожного навчального семестру інформувати здобувачів освіти щодо критеріїв оцінювання ОК

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Адміністрації ЗВО, гаранту ОП щорічно проводити інформаційну кампанію щодо активного залучення здобувачів освіти до програм національної і міжнародної академічної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Посилити роботу щодо залучення НПП та здобувачів в програмах міжнародної академічної мобільності та у міжнародних наукових проєктах.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

До початку 2024-2025 навчального року в силабусах та РП чітко визначити форми роботи здобувачів, форми контрольних заходів і критерії їх оцінювання в межах ОК.

Критерій 6. Людські ресурси

Задля розширення кола стейкхолдерів, експертів галузі, урізноманітнення баз практик та популяризації ОП на ринку праці розробити комплексний план інтерактивних заходів задля налагодження ефективної комунікації з роботодавцями, академічною спільнотою (викладачами вітчизняних і закордонних ЗВО), випускниками, представниками органів державної та місцевої влади, громадськими організаціями тощо.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР підтримує рекомендації ЕГ

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР підтримує рекомендації ЕГ

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР рекомендує надалі чітко дотримуватися наявних у закладі вищої освіти принципів прозорості та публічності у функціонуванні освітньої програми.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА